

Informácia Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky k zmenám v zaradení druhov v prílohách EÚ

V dňoch 17. – 28.8.2019 sa v Ženeve (Švajčiarsko) uskutočnilo 18. zasadnutie konferencie zmluvných strán Dohovoru o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a rastlín (CITES COP18), na ktorom bolo prijatých viacero zmien v zaradení druhov do jednotlivých príloh.

Zmeny schválené na CITES COP18 boli prijaté na úrovni EÚ novelizáciou nariadenia Rady (ES) č. 338/97. **Táto zmena nadobúda účinnosť dňa 14. decembra 2019.**

Nižšie uvádzame druhy, rozdelené do viacerých skupín podľa povahy zmeny, ku ktorým **stručne** uvádzame aj informáciu o zmenách v povinnostiach podľa právnych predpisov v oblasti CITES. **Podrobnejšie informácie o povinnostiach sú zverejnené na <http://www.minzp.sk/oblasti/ochrana-prirody-krajiny/obchodovanie-ohrozenymi-druhmi-organizmov-cites/>.**

V prípade, že nie je definované, akých exemplárov sa zaradenie týka, potom sa týka všetkých exemplárov (živých, neživých, výrobkov, častí).

1. Druhy zaradené do prílohy A (CITES I)

ne-CITES → príloha A

Nové povinnosti v oblasti dovozu do/vývozu z EÚ (dovozné a vývozné povolenie), vykonávania komerčnej činnosti na území EÚ (potrebné je potvrdenie – výnimka zo zákazu komerčných činností), preukazovania pôvodu, nezameniteľného označovania a vedenia evidencie.

- a) **plazy:** *Ceratophora erdeleni*, *Ceratophora karu*, *Ceratophora tennentii*, *Cophotis ceylanica*, *Cophotis dumbara*, *Gonatodes daudini*
- b) **hmyz – motýle:** *Achillides chikae hermeli*, *Parides burchellanus*

2. Druhy zaradené do prílohy B (CITES II)

ne-CITES → príloha B

Nové povinnosti v oblasti dovozu do/vývozu z EÚ (dovozné a vývozné povolenie), vykonávania komerčnej činnosti na území EÚ, preukazovania spôsobu nadobudnutia (len živočíchy), nezameniteľného označovania a vedenia evidencie.

ŽIVOČÍCHY

- a) **cicavce:** *Giraffa camelopardalis* (žirafa)

- b) **plazy:** *Ceratophora aspera*, *Ceratophora stoddartii*, *Lyriocephalus scutatus* (pre tieto 3 druhy bola stanovená nulová kvóta pre exempláre z voľnej prírody určené na komerčné účely), rod *Goniurosaurus* spp. (okrem druhov, ktoré sú pôvodné v Japonsku), *Gekko gekko*, *Paroedura androyensis*, *Pseudocerastes urarachnoides* (vretenica), rod *Ctenosaura* spp. (leguán)¹
- c) **obojživelníky:** *Echinotriton chinhaiensis*, *Echinotriton maxiquadratus*
- d) **pásožiabrovce:** *Isurus oxyrinchus*, *Isurus paucus*, rod *Glaucostegus* spp., čeľad' *Rhinidae* spp.
- e) **bezstavovce:** *Holothuria fuscogilva*, *Holothuria nobilis*, *Holothuria whitmaei* (zaradenie týchto 3 druhov nadobudne účinnosť 28. augusta 2020), rod *Poecilotheria* spp. (vtáčkarovité)

RASTLINY

Do prílohy B boli zaradené druhy *Widdringtonia whytei*, *Pterocarpus tinctorius* (len guľatina, rezivo, dyhové dosky a preglejka), rod *Cedrela* spp. (len guľatina, rezivo, dyhové dosky a preglejka, len populácie v neotropickej oblasti, zaradenie nadobudne účinnosť 28. augusta 2020)²

3. Druhy zaradené do prílohy C (a CITES III na žiadosť Kuby)

ne-CITES → príloha C

Nové povinnosti v oblasti dovozu do/vývozu z EÚ (vývozné povolenie a oznámenie o dovoze), preukazovania spôsobu nadobudnutia a vedenia evidencie.

- a) **plazy:** *Sphaerodactylus armasi*, *Sphaerodactylus celicara*, *Sphaerodactylus dimorphicus*, *Sphaerodactylus intermedius*, *Sphaerodactylus nigropunctatus alayoi*, *Sphaerodactylus nigropunctatus granti*, *Sphaerodactylus nigropunctatus lissodesmus*, *Sphaerodactylus nigropunctatus ocujal*, *Sphaerodactylus nigropunctatus strategus*, *Sphaerodactylus notatus atactus*, *Sphaerodactylus oliveri*, *Sphaerodactylus pimienta*, *Sphaerodactylus ruibali*, *Sphaerodactylus siboney*, *Sphaerodactylus torrei*, *Anolis agueroi*, *Anolis baracoae*, *Anolis barbatus*, *Anolis chamaeleonides*, *Anolis equestris*, *Anolis guamuhaya*, *Anolis luteogularis*, *Anolis pigmaequestris*, *Anolis porcus*

4. Druhy preradené z prílohy A (CITES I) do prílohy B (CITES II)

príloha A → príloha B

¹ druhy *Ctenosaura bakeri*, *Ctenosaura melanosterna*, *Ctenosaura oedirhina* a *Ctenosaura palearis* boli do prílohy B zaradené už pred CITES COP18

² guľatina, rezivo a dyhové dosky druhov *Cedrela fissilis* (Bolívia, Brazília), *Cedrela lilloi* (Bolívia, Brazília) a *Cedrela odorata* (Bolívia, Brazília, Kolumbia, Guatemala, Peru) sú zaradené v prílohe C (CITES III) do 27. augusta 2020

Povinnosti v oblasti dovozu do/vývozu z EÚ sa nemenia (vývozné a dovozné povolenie). Povinnosti v oblasti vykonávania komerčnej činnosti ubúdajú, na jej vykonávanie nie je potrebné potvrdenie – výnimka zo zákazu komerčných činností. Je ju však možné vykonať iba v súlade s právnymi predpismi CITES. Povinnosť preukazovať pôvod sa mení na povinnosť preukazovať spôsob nadobudnutia. Povinnosti ubúdajú tiež vo vzťahu k nezameniteľnému označeniu cicavcov a plazov, nemenia sa len pri vtákoch (naďalej sa označujú). Povinnosti súvisiace s vedením evidencie sa menia minimálne.

- a) **cicavce:** *Vicugna vicugna* (lama vikuňa) (populácia v provincii Salta, Argentína), *Leporillus conditor* (potkan dlhouchý), *Pseudomys fieldi praeconis* so zmenou nomenklatúry na *Pseudomys fieldi* (myš vlnatá), *Xeromys myoides* (myš vodná), *Zyromys pedunculatus* (potkan hrubochvostý)
- b) **vtáky:** *Dasyornis broadbenti litoralis* (štetinár pobrežný), *Dasyornis longirostris* (štetinár malý)
- c) **plazy:** *Crocodylus acutus* (krokodíl dlhohlavý) (populácia Mexika, s nulovou vývoznou kvótou v prípade exemplárov z voľnej prírody určených na komerčné účely)

5. Druhy preradené z prílohy B (CITES II) do prílohy A (CITES I)

príloha B → príloha A

Povinnosti v oblasti dovozu do/vývozu z EÚ sa nemenia (vývozné a dovozné povolenie). Povinnosti v oblasti vykonávania komerčnej činnosti pribúdajú, na jej vykonávanie je potrebné potvrdenie – výnimka zo zákazu komerčných činností. Povinnosť preukazovať spôsob nadobudnutia sa mení na povinnosť preukazovať pôvod. Pribúda povinnosť exempláre nezameniteľne označovať. Povinnosti súvisiace s vedením evidencie sa menia minimálne.

- a) **cicavce:** *Aonyx cinerea* [vydra ázijská (malá)], *Lutrogale perspicillata* (vydra hladkosrstá)
- b) **vtáky:** *Balearica pavonina* (žurav korunkatý)
- c) **plazy:** *Cuora bourreti* (kuora - korytnačka), *Cuora picturata* (kuora - korytnačka), *Mauremys annamensis*, *Geochelone elegans* (korytnačka hviezdicová)

6. Druhy preradené z prílohy D do prílohy B (CITES II)

príloha D → príloha B

Nové povinnosti v oblasti dovozu do/vývozu z EÚ (dovozné a vývozné povolenie), do účinnosti zmeny zaradenia bolo potrebné pri dovoze predložiť iba oznámenie o dovoze. V prípade vývozu nebolo potrebné žiadne povolenie. Komerčnú činnosť na území EÚ je možné vykonávať iba v súlade s právnymi predpismi CITES. V oblasti preukazovania spôsobu nadobudnutia sa povinnosti nemenia, pribúda však povinnosť nezameniteľného označovania (pri vtákoch) a vedenia evidencie.

- a) **vtáky:** *Syrnaticus reevesii* (bažant kráľovský)
- b) **plazy:** *Ctenosaura quinquecarinata* (leguán)

c) obojživelníky (mloky): rod *Paramesotriton* spp.³, rod *Tylototriton* spp.

7. Druhy vyradené z prílohy C (a CITES III na žiadosť Kostariky)

príloha C → ne-CITES

Na vyradené druhy sa už nevzťahujú ustanovenia právnych predpisov na úseku problematiky CITES.

a) cicavce: *Galictis vittata* (grizon veľký), *Bassaricyon gabbii* (olingo štíhly), *Bassariscus sumichrasti* (fret stredoamerický), *Cabassous centralis* (pásavec holochvostý), *Choloepus hoffmanni* (leňoch Hoffmanov), *Sciurus deppei* (veverica Deppeho)

b) vtáky: *Crax rubra* (hoko hrbozobý) (len populácia Kostariky)

8. Ďalšie dôležité zmeny vyplývajúce zo záverov CITES COP18 (Poznámky k prílohám, názvoslovie, iné)

V prípade, že výsledkom zmeny je vyradenie danej skupiny exemplárov z prílohy B, ustanovenia právnych predpisov na úseku problematiky CITES sa na ne už vzťahujú. Nie je napr. potrebné vydávanie povolenia na dovoz/vývoz.

- a) k druhom *Saiga tatarica* (sajga stepná) a *Saiga borealis* (sajga mongolská) uvedeným v prílohe B bola prijatá poznámka - pre exempláre z voľnej prírody, s ktorými sa obchoduje na komerčné účely, platí nulová vývozná kvóta
- b) pri druhu *Pericopsis elata* bola poznámka #5 nahradená poznámkou #17. Z tejto zmeny vyplýva, že **do prílohy B je okrem gul'atiny, reziva a dyhovej dosky zaradená aj preglejka a spracované drevo.**

V novele nariadenia Rady (ES) č. 338/97 je tento pojem zadaný nasledovne:

Spracované drevo

Vymedzené v Harmonizovanom systéme kódom 44.09. Drevo (vrátane nezostavených doštičiek a vlysov na parketové podlahy) súvisle profilované (drážkované, žliabkované, s perami, skosené, spojené do V, vrúbkované, zaoblené alebo podobné) pozdĺž jednej alebo niekoľkých hrán, na koncoch alebo plochách, tiež hobľované, brúsené pieskom alebo spájané na koncoch.

- c) do poznámky #4 písm. f) bol doplnený druh *Aloe ferox*. Z tejto zmeny vyplýva, že **hotové výrobky z *Aloe ferox*, ktoré sú zabalené a pripravené na maloobchodný predaj, sú vyradené z prílohy B.**

V nariadení Rady (ES) č. 338/97 je tento pojem zadaný nasledovne:

Hotové výrobky, ktoré sú zabalené a pripravené na maloobchodný predaj

Výrobky prepravované jednotlivo alebo hromadne, ktoré nevyžadujú žiadne ďalšie spracovanie, sú zabalené a označené pre konečné použitie alebo maloobchodný predaj a sú v

³ druh *Paramesotriton hongkongensis* bol do prílohy B zaradený už pred CITES COP18

takom stave, v ktorom je možné ich predávať širokej verejnosti alebo v ktorom ich široká verejnosť môže používať.

- d) z poznámky #16 k zaradeniu druhu *Adansonia grandidieri* do prílohy B boli vyradené živé rastliny. Z tejto zmeny vyplýva, že **živé rastliny** tohto druhu **sú vyradené z prílohy B**. Do prílohy B sú zaradené iba semená, plody a oleje.
- e) najvýraznejšou zmenou prešla poznámka #15 k zaradeniu rodu *Dalbergia spp.*⁴ a druhov *Guibourtia demeusei*, *Guibourtia pellegriniana*, *Guibourtia tessmannii* do prílohy B.
- Z tejto zmeny vyplýva, že **z prílohy B sú vyradené hotové hudobné nástroje, hotové časti a súčasti hudobných nástrojov a hotové príslušenstvo hudobných nástrojov, ktoré obsahujú drevo z vyššie uvedených druhov a rodu *Dalbergia spp.***

V novele nariadenia Rady (ES) č. 338/97 sú vybrané pojmy zdefinované nasledovne:

Hotové hudobné nástroje

Hudobný nástroj (ako sa uvádza v Harmonizovanom systéme Svetovej colnej organizácie, kapitole 92: Hudobné nástroje; časti a súčasti a príslušenstvo týchto nástrojov), na ktorom možno hneď hrať alebo ktorý vyžaduje na to, aby na ňom bolo možné hrať, len inštaláciu častí a súčastí. Tento pojem zahŕňa starožitné nástroje (v zmysle definície v kódoch harmonizovaného systému 97.05 a 97.06: Umelecké diela, zberateľské predmety a starožitnosti).

Hotové príslušenstvo hudobných nástrojov

Príslušenstvo hudobného nástroja (ako sa uvádza v Harmonizovanom systéme Svetovej colnej organizácie, kapitole 92: Hudobné nástroje; časti a súčasti a príslušenstvo týchto nástrojov), ktoré je oddelené od hudobného nástroja, osobitne navrhnuté alebo tvarované tak, aby sa dalo používať výlučne v spojení s nástrojom, a ktoré si nevyžaduje žiadnu ďalšiu úpravu na to, aby ho bolo možné použiť.

Hotové časti a súčasti hudobných nástrojov

Časť a súčasť (ako sa uvádza v Harmonizovanom systéme Svetovej colnej organizácie, kapitole 92: Hudobné nástroje; časti a súčasti a príslušenstvo týchto nástrojov) hudobného nástroja, ktorú možno hneď nainštalovať a ktorá je osobitne navrhnutá a tvarovaná tak, aby sa dala používať výlučne v spojení s nástrojom a umožnila na ňom hrať.

- **Z prílohy B sú ďalej vyradené hotové výrobky s maximálnou hmotnosťou dreva druhov uvedených v prílohách do 10 kg na zásielku.**

Nie je teda potrebné skúmať, či ide o komerčné alebo nekomerčné obchodovanie a zároveň je potrebné prihliadať na hmotnosť dreva vyššie uvedených druhov a rodov obsiahnutého v zásielke, ktorá je určujúca. Ak táto hmotnosť nepresiahne 10 kg na zásielku, takáto zásielka je vyradená z prílohy B. Pre lepšiu prehľadnosť uvádzame túto časť aj s vyznačenou zmenou, aby bolo zrejmé, v čom zmena spočíva:

Poznámka #15 označuje všetky časti a deriváty, okrem

c) ~~hotových výrobkov s maximálnou hmotnosťou dreva druhov uvedených v prílohách do nekomerčného obchodovania so zásielkami s najvyššou celkovou hmotnosťou 10 kg na zásielku;~~

V novele nariadenia Rady (ES) č. 338/97 sú vybrané pojmy zdefinované nasledovne:

⁴ okrem druhu *Dalbergia nigra*, ktorý je zaradený do prílohy A

Zásielka

Náklad prepravovaný na základe jedného nákladného listu alebo leteckého nákladného listu bez ohľadu na množstvo alebo počet kontajnerov alebo nákladových kusov, či kusov nosených, prepravovaných alebo zahrnutých v osobnej batožine.

10 kg na zásielku

V prípade pojmu „10 kg na zásielku“ by sa 10 kg limit mal vykladať tak, že sa vzťahuje na hmotnosť jednotlivých častí každej položky v zásielke vyrobenej z dreva príslušných druhov. Inými slovami, 10 kg limit sa posudzuje vzhľadom na hmotnosť jednotlivých častí dreva druhov *Dalbergia/Guibourtia* obsiahnutých v každej položke zásielky, a nie na celkovú hmotnosť zásielky.

- f) od druhu *Ovis ammon* bolo oddelených šesť nasledovných druhov: *Ovis collium*, *Ovis darwini*, *Ovis jubata*, *Ovis karelini*, *Ovis polii* a *Ovis severtzovi*. Aj keď sa v prílohe XIII k nariadeniu Komisie (ES) č. 865/2006 uvádza len *Ovis ammon*, **povinnosť predložiť dovozné povolenie v prípade dovozu exemplárov všetkých týchto druhov ako poľovníckych trofejí na účely osobného alebo rodinného charakteru zostáva zachovaná** (až do jeho novelizácie).
- g) druh *Malacochersus tornieri* (korytnačka skalná) bol preradený z prílohy CITES II do prílohy CITES I. Tento druh je už zaradený do **prílohy A, nedochádza teda k žiadnym zmenám, čo sa týka povinností.**